EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2020/1306,

16. september 2020,

keskpankade vastu olevate teatavate nõuete ajutise väljajätmise kohta koguriskipositsiooni näitajast seoses COVID-19 pandeemiaga (EKP/2020/44)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu määrust (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga, ([1]) eelkõige selle artikli 4 lõike 1 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, ([2]) eelkõige selle artiklit 500b,

ning arvestades järgmist:

(1) Basel III raamistik kehtestas lihtsa, läbipaistva ja mitteriskipõhise finantsvõimenduse määra, mis toimib riskipõhiste kapitalinõuete usaldusväärse täiendava meetmena. Baseli pangajärelevalve komitee poolt detsembris 2017 avaldatud finantsvõimenduse määra standardi kohaselt võib jurisdiktsioon rahapoliitika rakendamise lihtsustamiseks ajutiselt vabastada keskpanga reservid finantsvõimenduse määra näitajast erakorraliste makromajanduslike asjaolude korral.

(2) Baseli pangajärelevalve komitee finantsvõimenduse määra standard rakendati liidu õiguses esmakordselt määrusega (EL) nr 575/2013. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 430 kohaselt peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud esitama pädevatele asutustele teatava teabe oma finantsvõimenduse määra ja selle komponentide kohta ning nimetatud määruse artikli 451 kohaselt peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustama teatava teabe oma finantsvõimenduse määra ja ülemäärase finantsvõimenduse riski juhtimise kohta.

(3) Määrust (EL) nr 575/2013 muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876 ([3]) muu hulgas selleks, et kajastada Baseli pangajärelevalve komitee finantsvõimenduse määra standardis tehtud muudatusi, et tagada rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused liidus asutatud ja väljaspool liitu tegutsevatele krediidiasutustele ja investeerimisühingutele, ning tagada, et finantsvõimenduse määr täiendaks tõhusalt riskipõhiseid omavahendite nõudeid. Määrusega (EL) 2019/876 kehtestati finantsvõimenduse määra aruandlus- ja avalikustamissüsteemi täiendamiseks finantsvõimenduse määra nõue. Kõnealuse määrusega kehtestati ka võimalus jätta erandjuhtudel ja rahapoliitika rakendamise hõlbustamiseks krediidiasutuste ja investeerimisühingute koguriskipositsiooni näitaja arvutamisest ajutiselt välja teatavad nõuded keskpankade vastu. Neid finantsvõimenduse määra raamistiku muudatusi, sealhulgas õigust jätta koguriskipositsiooni näitajast välja teatavad nõuded keskpankade vastu, hakatakse kohaldama 28. juunil 2021.

(4) Määrust (EL) nr 575/2013 on hiljem täiendavalt muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/873, ([4]) et muu hulgas näha ette võimalus jätta krediidiasutuste ja investeerimisühingute koguriskipositsiooni näitaja arvutamisest ajutiselt välja teatavad nõuded keskpankade vastu enne 28. juunit 2021, st enne seda, kui hakatakse kohaldama finantsvõimenduse määra nõude muudatusi, mis kehtestati määrusega (EL) 2019/876. Eelkõige lubatakse määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 500b krediidiasutustel ja investeerimisühingutel jätta

([1]) ELT L 287, 29.10.2013, lk 63.
([2]) ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/873, millega muudetakse määrusi (EL) nr 575/2013 ja (EL) 2019/876 seoses teatavate kohandustega COVID-19 pandeemiale reageerimiseks (ELT L 204, 26.6.2020, lk 4).

koguriskipositsiooni näitajast välja teatavad nõuded oma keskpanga vastu, kui selle krediidiasutuse või investeerimisühingu pädev asutus on pärast asjaomase keskpangaga konsulteerimist kindlaks teinud ja avalikult teatanud, et esinevad erakorralised asjaolud, mis õigustavad väljajätmist rahapoliitika rakendamise hõlbustamiseks. Määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 500b on kohaldatud alates 27. juunist 2020.

(5) Kuigi finantsturud on pärast 2020. aasta aprilli stabiliseerunud, on euroala rahastamistingimused võlakirjade suurema tootluse ja madalamate aktsiahindade tõttu rangemad kui aasta alguses. Koroonaviiruse (COVID-19) pandeemia põhjustatud olukord, sellest tulenev ja jätkuv vajadus suure rahapoliitilise toetuse järele ning euroala riikide majanduse ja rahapoliitika pangapõhise ülekandekanali haprus ja haavatavus toetavad kõik Euroopa Keskpanga (EKP) nõukogu seisukohta, et esinevad erakorralised asjaolud, mis õigustavad kuni 27. juunini 2021 teatavate eurosüsteemi keskpankadega vastu olevate nõuete ajutist väljajätmist krediidiasutuste ja investeerimisühingute koguriskipositsiooni näitajate arvutamisest vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 500b.

(6) Nõuded, mida võib välja jätta, on mündid ja pangatähed keskpanga jurisdiktsiooni ametlikus valuutas, ning varad, mis kujutavad endast nõudeid keskpanga vastu, sealhulgas keskpangas hoitavad reservid, niivõrd kui need nõuded on olulised rahapoliitika ülekandmise ja seega selle rakendamise seisukohast. Sellised nõuded hõlmavad hoiustamise püsivõimalusel hoitavaid hoiuseid ja eurosüsteemi reservikontode saldosid, sealhulgas kohustusliku reservi nõude täitmiseks hoitavaid vahendeid. Koguriskipositsiooni näitajast ei või välja jätta riskipositsioone, mille aluseks on rahapoliitika rakendamisega mitteseotud nõuded keskpanga vastu.

(7) Eeldatakse, et teatavate keskpanga vastu olevate nõuete väljajätmine koguriskipositsiooni näitajast määruse (EL) nr 575/2013 artikli 500b alusel kuni 27. juunini 2021 aitab krediidiasutustel jätkuvalt täita oma rolli reaalmajanduse rahastamisel ja säilitab samas usaldatavusnõudeid käsitleva õigusraamistiku põhielemendid. Väljajätmine võib vähendada võimalikke piiranguid, mis on seotud uue omavahendite ja kõlblike kohustuste nõude kehtestamisega, mida rakendati liidus määruse (EL) nr 575/2013 muudatusena määrusega (EL) 2019/876, et kajastada kogu kahjumikatmisvõime standardit, ning mida on kohaldatud alates 28. juunist 2019. Kuigi finantsvõimenduse määra ei kohaldata kuni 28. juunini 2021, võib teatavate keskpangaga seotud riskipositsioonide väljajätmine koguriskipositsiooni näitajast kuni selle ajani olla kasulik selge finantsteabe andmiseks. Eelkõige saaksid krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustada oma finantsvõimenduse määra nii väljajäetud nõuete mõjuga kui ka ilma selleta. See teave võib olla kasulik finantsturu osalistele krediidiasutuste ja investeerimisühingute võimalike tulevaste finantsvõimenduse määrade hindamisel, kui algab finantsvõimenduse määra kohaldamine alates 28. juunist 2021.

(8) EKP kui rahapoliitika teostajaga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 500b lõikega 2, et teha kindlaks, kas esinevad erakorralised asjaolud, mis põhjendavad väljajätmist selle määruse artikli 500b lõike 1 alusel ([5]),

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse mõisteid määruse (EL) nr 575/2013 tähenduses ja lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „eurosüsteem“ – „eurosüsteem“ vastavalt määratlusele Euroopa Keskpanga suunises (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) ([6]);

2) „hoiustamise püsivõimalus“ – hoiustamise püsivõimalus vastavalt määratlusele Euroopa Keskpanga suunises (EL) 2015/510 (EKP/2014/60);

3) „reservkonto” – reservkonto vastavalt määratlusele Euroopa Keskpanga suunises (EL) nr 1745/2003 (EKP/2003/9) ([7]);

4) „kohustusliku reservi nõue“ – kohustusliku reservi nõue, mis arvutatakse vastavalt määrusele (EL) nr 745/2003 (EKP/2003/9);

([5]) https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ecb.pr200917~f3f03398d2.en.html

([6]) Euroopa Keskpanga 19. detsembri 2014. aasta suunis (EL) 2015/510 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamise kohta (EKP/2014/60) (ELT L 91, 2.4.2015, lk 3).

([7]) Euroopa Keskpanga 12. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1745/2003 kohustuslike reservide kohaldamise kohta (EKP/2003/9) (ELT L 250, 2.10.2003, lk 10).

5) „järelevalve alla kuuluv oluline üksus euroala liikmesriigis“ – euroala liikmesriigis paiknev järelevalve alla kuuluv oluline üksus vastavalt määratlusele Euroopa Keskpanga suunises (EL) nr 468/2014 (EKP/2014/17) ([8]).

Artikkel 2

Erakorraliste asjaolude esinemise kindlakstegemine

1. EKP on vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 500b lõikele 2 kindlaks teinud, et esinevad erandlikud asjaolud, mis põhjendavad selle määruse artikli 500b lõike 1 punktides a ja b osutatud keskpankade vastu olevate nõuete väljajätmist koguriskipositsiooni näitajast, et hõlbustada rahapoliitika rakendamist, võttes arvesse lõigetes 2 ja 3 sätestatut.

2. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 500b lõike 1 punktis b loetletud nõuete puhul kohaldatakse lõike 1 otsustust eurosüsteemi keskpankade vastu olevate nõuete suhtes, mis on seotud hoiustamise püsivõimaluses hoitavate hoiustega või reservikontodel hoitavate vahenditega, sealhulgas vahenditega, mida hoitakse kohustusliku reservi nõuete täitmiseks.

3. Otsustus kehtib kõikide krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, mis on järelevalve alla kuuluvad olulised üksused euroala liikmesriigis.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub viiendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 16. september 2020

EKP president
Christine LAGARDE

([8]) Euroopa Keskpanga 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus) (EKP/2014/17) (ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).